

Irena Stawowy-Woynarowska (1926-1993)

Pedagog specjalny, surdopedagog. Pracę magisterską na temat: „Organizacja zajęć w przedszkolu jako obraz zaspokajania potrzeb dziecka głuchego w wieku przedszkolnym” obroniła na Wydziale Pedagogicznym UW. Doktorat uzyskała również na UW za pracę „Wykorzystanie aparatów słuchowych w nauczaniu dzieci głuchych” (1975). Habilitacja w 1979 r. na Wydziale Humanistycznym UMCS w Lublinie. Temat rozprawy: „Modernizacja metod nauczania mowy dzieci głuchych”.

W swoich poszukiwaniach badawczych doc. I. Stawowy-Woynarowska wykorzystywała bogate doświadczenia pedagogiczne. Po ukończeniu w latach 1951-1952 kierunku „nauczanie dzieci głuchych” w Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej pracowała w Zakładzie dla dzieci głuchych w Gołotczyźnie k. Ciechanowa. Następnie Jej zainteresowania ogniskowały się wokół problematyki pracy z małym dzieckiem niesłyszącym. Temu zagadnieniu została poświęcona Jej praca magisterska, a także wiele późniejszych prac, m.in. „Wychowanie dzieci głuchych w wieku przedszkolnym” (1983, razem z Tadeuszem Gałkowskim). Praktyczną realizacją tych poszukiwań było utworzenie w Michalinie k. Warszawy przedszkola dla dzieci głuchych. Z tą placówką I. Stawowy była związana przez wiele lat.

Drugim problemem z zakresu surdopedagogiki, któremu poświęciła szczególnie dużo uwagi, było poszukiwanie udoskonalonych metod nauczania mowy dzieci głuchych. To zagadnienie zajmowało Ją do końca życia. „W szczególności chodziło Jej o wykorzystywanie aparatu zmieniającego znaki graficzne na i znaki dźwięków w nauczaniu dzieci głuchych,

który by ułatwił głuchym porozumiewanie się ze słyszącymi za pomocą języka mówionego" (Marek-Ruka 1994, s. 156).

Odrębnym problemem, którym się zajmowała, było opracowanie programów szkolnych dla wszystkich typów szkół specjalnych. Mogła brać udział w tym przedsięwzięciu pracując od 1972 r. w Instytucie Programów Szkolnych MEN. Zakład Szkolnictwa Specjalnego IPS, pracując pod Jej kierunkiem, wykonał ogromną pracę, w której wzięło udział ponad 2 tysiące nauczycieli. Przygotowano również materiały metodyczne dla nauczycieli, ułatwiające realizację nowych programów.

Była także nauczycielką nauczycieli dzieci niepełnosprawnych. Wykładała w Wyższej Szkole Pedagogiki Specjalnej i UMCS. Pod koniec lat osiemdziesiątych uczestniczyła w pracach Zespołu Naukowo-Dydaktycznego Nauk Pedagogicznych Ministerstwa Edukacji Narodowej, zajmując się zagadnieniami kształcenia pedagogów na wyższych uczelniach. Swoje doświadczenia przekazała wielu młodym nauczycielom, prowadząc prace magisterskie i promując sześciu doktorów. W ostatnim okresie życia była związana z Instytutem Badań Edukacyjnych.

Główne publikacje: „Podstawy kształcenia specjalnego” (WSiP, 1989); „Rozwijanie mowy dzieci głuchych w nauczaniu początkowym” (WSiP 1987); „Wykorzystywanie aparatów w nauczaniu dzieci z wadami słuchu” (razem •z H. Siedlanowską-Brzosko, WSiP, 1975).

Wojciech Gasik, Jan Pańczyk (1997). *Czołowi polscy pedagodzy specjalni oraz absolwenci PIPS i WSPS z lat 1971–1996*, s. 38–40.